

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.

A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor

Egyes szám ára 14 fill.

Eltűnt remény.

Volt idő, mikor a nemzet egészével egyetemben mi is bizalommal tekintettünk a Széll-kormányra; ma azonban már tisztán áll előttünk, hogy ez is szellel van bélelve, mint elődei. A *jog, igazság és törvény* annyiszor hangoztatott jelszavai bennünket is megtévesztettek. Annyiszor tapasztaltuk a rosztat, hogy a jónak kifestett ígéretével elénkbe varázsolt jövőt valónak hittük és úgy jártunk, mint az Apelles rigója, mely ráröpült a festett szőlőfürtre, mert valódinak gondolta azt.

Most kijózanodva, rösteljük gyermekes hiszékenységünket. Igéreték és ékes-szólás eszközeivel dolgozik a miniszterelnök ur, de tettei nem fedezik a szavakat. Gyorsan közeledik az idő, mikor a nemzet végkép kiábrándul Formula Kálmánból, épen, mint annak idején Tisza Kálmánból, kivel a miniszterelnök ur máris egy gyékényen árul. Ime, kerületet szerzett a korrupció apjának Abrudbányán. Tehát kibékülnek és kiegyeznek egymással 90 percentre. „Ajándékot nem fogadunk el senkitől”, imígy indokolta meg a geszti ravasz a felemelt kvótát. Lám, ha mandátumáról van szó, akkor már nem olyan kényes, mint midőn hazája kincseit az osztráknak felkinálja.

Sem az első, sem a második fuzió nem hozott áldást a nemzetre, mert hiszen mindkettő megapasztotta a haza jogainak védőit és megnövelte azt a pártot, mely a haza érdekeit az uralkodó akaratának feltétlenül alárendeli. Szabadjon kérdezni, mivel javult helyzetünk a Széll-kormány alatt? Tiszta választások voltak, mondják sokan, de hát nem láttuk-e a hivatalnokok, tisztviselők nagy tömegét pártgyűléseken, nem volt-e országos vesztegetés a fuvardíjak és választási ebédek czimén? Miért nem rendelte el a kormányelnök ur, a községenkénti szavazást? De itt van a mi esetünk. Nem házalt-e hivatalos szo-

bák hosszu során az üzletvezetőségben Braun ur előkelő hivatalnokok kalauzolására mellett? Mióta lett a hivatal kortestanya? Csendőr és katonaszurony nem működtek, mint Bánffy alatt, de a szelid nyomás most is megtette a magáét. Széll Kálmán csak szebb álarczot keresett tetteinek; mindössze ebből állott a híres rendszerváltozás.

„Előre nem látott akadályok mellett (!) a kiegyezés életrealónak bizonyult”, imígy dicsekszik Széll előtt egyik, minden férfias elhatározástól irtozó, enervált hive. Nos, mik voltak ezek az előre nem látott akadályok? Maguknak a 67-iki törvényeknek minden kétértelműséget kizáró rendelkezései. *Az önálló vámterület volt az akadály, azt irta és írja elő a törvény.* És ők a hősök, a bölcsök, megkerülték formulával a hazánk javára szolgáló törvényt. Ments Isten, ilyen előre nem látott szerencsétlenségtől. Igazán, az utókor háliját érdemlik mindazok, kik az óriási veszedelmet, az önálló vámterületet a nemzetről *elhárították*, kik „megmentették a *monarchiát* (!) a paralizistól”. Mit nekünk az ipar, kereskedés fellendülése, kivándorló és éhező tömegek munkával és jóléttel a haza földjéhez való kötése és nyers terményeink *biztos belső piacának* megteremtése? Mit nekünk a tőkében, vagyonban való megerősödés, melyet a kivándorló százezrek munkás keze az alakuló gyárakban okvetlen megteremtene? Mit nekünk a magyar faj szaporodása a 150 millió szláv és 70 millió német-elem tengerében? Födolog az önálló intézkedéssel való közgazdasági rabláncz, mert hiszen ebben áll a bölcsesség kvintessenciája.

„A szabadság oltárán *saját hatalmából* (!) áldoztál”, imígy beszél tovább a miniszterelnöknek a hizelgő. Mi úgy tudjuk, hogy alkotmányos országban a miniszterelnöki állás *közhatalom*, melyet a nemzet ruház az egyesre, hogy a köz javát munkálja vele. S a mennyiben a miniszterelnök ur a választások

tisztaságának a kuriai biráskodás megalkotásával *áldozatot hozott*, (!!) ne feledjük, hogy nem jószántából tette, hanem *kénytelen volt vele*. E kényszeráldozat az obstrukció leszerelésének volt az ára; a paktum alkalmával ennek megadása nélkül az ellenzék nem békült volna ki. E kényszeráldozattal kár hát előhozakodni. Am a nagy liberális a paktum megkötése alkalmával, a választó jog kiterjesztését, az ellenzék egyik legsarkalatosabb követelését lealkudta s azóta sem akar tudni róla, hasztalan minden sürgetés.

A magyar kormányok ereje 67 óta máig a nemzeti érdekek megnyomortása árán is folyton az osztrákokat és az uralkodó-ház akaratát szolgálta s e tekintetben Széll egyáltalán nem képez kivételt. Mikor a nemzeti párt a szabadelvűek elvtelen, lomha tömegébe bevonult, azt hittük, az erjesztő szerepére vállalkozik amazok között. Csalatkoztunk. Horánszky, Hódosy, Apponyi ma épen úgy leborulnak az udvar akaratára előtt, akár régebben az általok annyiszor ócsárolt Tisza Kálmán. „Az új korszak sok mindent elbir, csak az eredménytelenséget nem”, imígy beszélt a fuzió megtörténte után Apponyi gróf Jász-Berényben; de hát hol van három évnek az eredménye? Talán csak nem az elnöki és titkos tanácsosi méltóságban *s ez utóbbinak a hirhedett eskümintájában?* Hogyan, gróf ur, hát ezután már *nem a haza lesz az első?* „Egy lépést sem előre, számtalant hátra”, imígy kiállt oda Apponyi gróf a famózus konzularis biráskodás alkalmával a rabulistára. — Mutasson hát a gróf három év eredményeként egy olyan lépést, mely nem a paktumból származott? S kik a 67-es alap gránit-szirtjét a konzularis biráskodáskor repedéstől féltették, most ugyanezt a szirtet s ennek hazánk javára szolgáló rendelkezéseit dinamittal repesztik. Valóban igaza van Andrássy grófnak: a nemzeti és szabadelvű párt mai napság

ROSENBERG GYULA

szőnyegek, függönyök, takarók és pokróczok nagy áruháza
a volt Makra-féle helyiségben (Debreczeny ház)

Máhr Károly urral szemben.

Gyapju, csipke és tüll **függönyök**. Futó- és szalon-**szőnyegek** minden minőségben. **Paplanok** és **matraczok** lószőr és afrique (tengeri fű).

A legolcsóbb szabott árak minden darabon feltüntetve.

elsőrangu női divat-áruháza
a színház-épületben.

Szíves értésére adom a tisztelt hölgyközönségnek, hogy az **őszi és téli idényre** valódi **szövet- és selyem ujdonságaim** — teljes angol és francia választéka — beérkezett. Mintákkal vidéke készséggel szolgálók és minden rendelést **bérmertesen** küldök.

Szigoruan szabott árak! Készízetésnél 5 százalék engedménnyel.

annyira összeolvadtak, mint két összezakadott folyó vize, mely végül közös szint és jelleget öltött. A volt nemzeti párt végkép lesüllyedt a Bánffy-Tisza párt színvonalára. Lám Ivánka Oszkár még az agent provokátor szerepét is átvette Gajáritól. Horánszky ép úgy hajlong Bécs előtt a miniszteri tárczáért, akár csak Tisza Pista. A tiszta hegyi patakból a lápi mocsárba való szakadás után így lett mérges párákat lehellő, büzhödt víz. A haza reményeit ez a párt is megcsalta. De ez is hozzártartozik a jövő kialakuláshoz, hogy ezekkel a szépszavú emberekkel is közéletünk végkép leszámoljon.

Nemzeti szabadságot csak olyan párt küzdhet ki, mely egészen hisz benne. El hát a bátortalanokkal, kiknek a jogok mellől való megszökésből áll összes bölcsességük, kik lenéznek talán Cavourt is, ki hihetetlennek látszó nehézségek leküzdésével az olasz egységet megteremtette.

Keserű csalódások s a gyávaságból folyó sok szenvedés, majd megedzik a lelkeket a függetlenségi eszme számára,

Magyarosítsuk meg kereskedelmünket!

A miskolci kereskedővilág egyik derék, magyar érzelmű tagjától kaptuk a következő sorokat:

A legtávolabbról sincs szándékomban kereskedőink hazafiságát kétségbe vonni, csakis pár megjegyzést akarok tenni, a miket melegeen ajánlok szíves figyelmükbe.

Kevés kivétellel Miskolczon még a magyarul tudó kereskedő és nagyiparos is még mindig német nyelven vezet a könyveit, még külföldi üzlettársaival is németül levelez. Szóval a magyar szellem hiányzik kereskedelmünkben és a domináló nyelv a német.

Méltányossági nézetből kiindulva nem lehet ugyan panasz a német nyelven végzett levelezés ellen ott, a hol azt a kereskedelmi érdek okvetlenül megkívánja, például külföldi üzlettársakkal, a kik a magyar nyelvet nem birják, de már a német levelezés belföldi üzlettársakkal teljesen mellőzendő, mert elvégre fel kell tenni hazai kereskedőinkről, hogy hazai nyelvünkön teljesített levelezéseinket megértsék és ugyancsak magyar nyelven „megválaszolják.”

Az még magában véve nem elég, hogy kereskedőink és nagyiparosaink magyar czégfelirattal birnak, ez csak olyan, mint mikor a pantallóhoz meg a gérokkhoz darutollas kucsmát veszünk fel.

A többi európai államokban, akár a kis Bulgáriában, Szerbiában, Görögországban, a hazai törvények kötelezik a kereskedőket, könyveiket a hivatalos nyelven vezetni és nem hinném, hogy akadnak Romániában, Szerbiában, vagy bármely más európai államban csak egyetlen egy kereskedő is, ki — a szokásos hazai nyelvtől eltérőleg, hazájában más nyelven levelezne.

Lássuk már most az eszközöket, melyekkel a cél megvalósítható volna. Mi egy szóval 'se mondjuk, hogy kereskedőink küszöböljék ki az idegen nyelvet; teljesen tudatában vagyunk annak, hogy kereskedőink külföldi üzlettársaikkal — már összeköttetésüknél fogva — a németországi kereskedővel németül, a francziával francziául, az olaszszal olaszul, az angollal angol nyelven levelezzenek, de hogy a magyarul tudó kereskedő a komáromi, vagy szombathelyi kereskedővel magyar nyelven érintkezzék, ezt követeljük a józan ész és az igazság nevében.

Csak azon főbb mozzanatokat tárjuk fel, melyek meggyőznek arról, hogy valamint más országokban a kereske-

delmi könyvek a hivatalos nyelven lesznek vezetve, úgy hazánkban is a kereskedelmi könyvek magyar nyelven (hivatalos nyelven) legyenek vezetve.

Ha a törvényhozás ki fogja mondani, hogy összes hazai kereskedőink és nagyiparosaink (gyárosaink) kötelesek üzleti könyveiket magyar nyelven vezetni, megszűnik azon érdekeinkre föltte sérelmes anomália; nagykereskedőink és gyárosaink azon kényszerhelyzetbe jutnak, hogy az eddig külföldről behozott alkalmazottak helyébe, magyar iskolát végzett hivatalnokokat fognak alkalmazni és ez által jövőt és megélhetési forrást is biztosítanak a hazai kereskedelmi iskolákat látogató, serdülő ifjuság részére!

És most önként támad a kérdés: mily pályára lépjen a hazai felsőbb kereskedelmi tanfolyamot végzett ifju, ki csakis magyar nyelven bemagolt teoriával bir? Hiszen saját hazánkban nincs jövő számára, a mennyiben a német könyveléshez még csak nem is konyit!

Vezessék be tehát kereskedőink a kereskedelembe a magyar szellemet, mi által existenciát nyújtanak a felsőbb kereskedelmi tanfolyamot végzett ifjuság részére.

Hiszen a „Soll“ és „Haben“ nem biztosít több jogelőnyt, mint a „Tartozik“ és „Követel“, az „elfogadom“ pedig ép oly kötelező, mint az „Angenommen“!

Ez is járvány.

Korunk felvilágosodásának valóságos szegényfoltja — a rang- és címhárság.

A tizenharmadik század szabadelvű filozofusai, a francia enciklopedisták, különösen pedig Voltaire maró gunyja annyira lehetlenné tették ezen, az emberrel, úgy látszik veleszületett gyengeséget, hogy a nagy forradalom egyetlen csapással csirájába fojthatta el.

TÁRCZA.

Fenyvesben.

Sötét zöld fenyvesek elrejtett ölében
Ülök egymagamban emberektől távol.
Szövődik lelkemben boldogító béke,
Miként az ormokon halavány ködfátyol,
S a mint haragosan sziklamedrét ássa,
Felhangzik a völgyből patak morajlása.
Elhalóan, tompán, mint az emberi szív
Elfojtani nem birt, fájó sohajtása!

Szellő leng körültem balzsamot lehelve,
Illatát érzem száz fünek virágnak.
A mit nem is hittem, meggyógyultam itten,
Bú s kétség lelkemen sorvaszva nem rágnak.
Csodás a te erőd felséges természet!
Fennszárnyaló lelkem imádságra készlet.
Áldassék nagy neve örökkön-örökké,
A ki létrehozta e remek egészet!

Mily szép lett volna ezt a földi pályát
Együtt futnunk meg békén, boldogan!
De hogy a boldog oly kevés e földön,
Vérző szívvel járunk igen sokan.

Te lattél volna lelkem boldogsága,
Vadul elüszött tőled végzetem.
Magamba fojtott, kínzó gyötrellemmel
Vándorlok át e földi életen.

Hánykodik lelkem, úgy szaggatja, tépi
A béklyót, mit reá a sors rakott.
Jövöbe néz, tette, munkára vágyván,
De hajh, csak bolygó lángok gyúlnak ott.
Mert szép a küzdelemben célhoz érni,
Szép a dicsőség, de nem boldogít;
A ki szeretve éli át e létet
S a kit szeretnek, csak az boldog itt.

Nagy Ferencz.

Farsangi képek.

Irta: Czinke.

Hortense kisasszony a mult farsangon sok dicsőséget aratott.

Megis irigyelték a mamák s sohajtva mondogatták egymásnak: „majd meglásd, ez a legjobb parthiet elhalászsza leányaink orra elől.”

— Hja, nem csoda! kaczer, számító és tud hatni.

— Pedig olyan fiatal.

— Annál veszedelmesebb.

— Hányan versenyeznek kegyéért.
— És ő mégis csak Havasyra mosolyog.
— Felismerte benne a jámbor embert.
— Hogyan?
— Hiszékeny, épen férjnek való. Aztán van rangja, pénze. Kell e ennél több a mai világban?
— Igaz, de ő is válogatós. Tapasztalt. Negyven nyár melengette szívet, negyven tél edzé esztét. Nem könnyen megy lépre.
— Ki tudja?

II.

— Igaz?
— Egy betűig.
— Hallatlan!
— Szörnyűség!
— A vén róka.
— Milyen alattomos.
— Az a Hortense.
— Elcsábitotta.
— Lóva tette.
— Lám, lám, milyen szerencsés!
— Az apja pedig csak szabó volt valaha.
— Az anyja meg —
— Erről jobb hallgatni.
— Pedig milyen szegények!
— A menyasszonyi ruhát is hitelbe vették.

De csak Franciaországban, hol a bizantizmus melegágyának, a különféle címzéseknek a helyébe ez az egy megszólítás lépett: *monsieur*.

Nálunk Magyarországon a 40 es évek szabadelvű áramla a ép úgy harczott a közép-korból fönmaradt és tarthatatlanná vált politikai és társadalmi egyoldalú intézmények, mint cím- és rangkórság bacillusai ellen és ha nem is sikerült oly döntő győzelmet aratnia, mint Franciaországban, ha nem is lett hazánkban az egyenlőség dogmája szerint egyik ember a másikra nézve polgártárs, mégis annyira korlátozta azt, hogy a kiegyezést követő években e tekintetben is tűrhető volt az állapot.

Ekkor történt, hogy egy tudományos intézmény tudós tanári kara egy alázatos folyamodvánnyal fordult a kormányhoz, melyben a nagyságos címért esedezett. Az egész ország gúnymosolya kísérte lépésüket; mert akkor a bacillus még csak a tudós koponyákat támadta volt meg. És alig, hogy földünk egyszer-kétszer körülfordult pályáján, ez a bacillus annyira elszaporodott, hogy a cím- és rangkórság baja országos járvánnyá lett és naponként látjuk a következményét, a bizantizmusnak ezer jeleit, a nélkül, hogy az ország gúnymosolyra fakadna. Naponként tapasztaljuk, mint lőt-fut egyik a másik után nemességért, címért, rendjelért. Ha valakinek valami kért valójára van, azzal gondolja legbiztosabban meghálálni a teendő szolgálatot, ha az illetőt megnagyságolja, vagy méltóságolja. Az emberek gyöngeségére épített számítás többnyire a legbiztosabb alapon nyugszik.

Nincs hazánkban egyetlen vidéke, társadalmi osztálya, melyet e betegség érintetlenül hagyott volna. Az aranykalászos rónaság talaja ép oly alkalmasnak mutatkozik a bacillus tovatenyésztésére, mint a kristályvizü patakoktól szeldelt erdődus hegyvidék balzsamos levegője. Nem óvja meg tőle a honorációrok tudománya, a kereskedőt polgári foglalkozásának természete, a gazdagot kincse, a szegényt családi gondja. Egyfor-

mán tenyészik az mindenütt; a palotában úgy, mint a kunyhóban, a művelt fejben úgy, mint az üresben.

Nálunk voltaképen minden ember *nagyságos* ur. Valamint némely aristokrata felfogása szerint az ember a bárónál kezdődik, úgy nálunk a címzésnek általánosan kellett, megengedett, sőt legtöbbször meg is követelt formája a nagyságos titulus. Az ember néha zavarba jön, mikor valakihez levélben fordul, ha vajjon nem fogja-e sértésnek venni, ha a neki állásánál fogva járó *tekintetes* címet adja, holott a nagyságosra még semmiféle alapja nincs. És ez a címzésnek legdrágább neme, midőn az ember olyan címet bitorol, a melyhez semmiféle joga nincs.

A rangkórságnak már enyhébb alakjához tartozik az, midőn valaki a neki tényleg járó titulushoz követelőleg ragaszkodik. Ez már inkább olyan emberi gyöngeség, mely megbocsátható. Hiuság, de azért számítás alapuló hiuság. A legtöbb ugyanis azt hiszi, hogy csillogó külső cím tetemesen emeli benső értékét. Pedig a valóban érdemes ember nem szorul külső cziczomára a végből, hogy szavának, megjelenésének, véleményének súlya legyen; igaz, hogy a belső ürességet a ranglépcsőn anszenítés szerint szerzett nagyságos cím néha annyira paralizálni tudja, hogy még társadalmi szereplést is juttat neki. Ez esetben azonban a társadalom ítélendő el, mely vagy olyan alant áll, hogy a lelki sivárságot nem tudja megkülönböztetni a valódi érdemtől, vagy lealacsonyítja magát és számítólag tömjénez a magasabb állásban levő — tehát befolyásos ember hiuságának.

Az ember alig tudja megtartani komolyságát, midőn hallja, hogy X. kereskedőt a tanuló fiu e szavakkal küldi ebédelni: „a *nagyságos* asszony azt izeni a *nagyságos* urnak, hogy tessék menni ebédelni.“ Ha ez pusztán egyik-másik egyének gyöngesége volna, úgy ügyet sem vetnének rá; de ez egy fontos társadalmi jelenség, mely a címzésnek bacillusának jelenlétét konstatálja

polgári osztályunknál is; pedig ez ép oly pusztitást visz véghez közöttünk, mint a szőlőben phyloxera. A magasabb címmel ugyanis együtt jár a költségesebb életmód, magasabbranguak drágább időtöltésének utánzása, a munkától való idegenkedés, az üzleti ügyek elhanyagolása, a budget megzavarása és végül a bukás.

A rang- és címzési bacillust kipusztító szert még nem találták fel s minthogy itt az emberrel mintegy veleszületett járvánnyal van dolgunk, gyökeres kiirtására a közel jövőben is alig számíthatunk; de éppen azért kötelességében áll minden számbajövő tényezőnek, hogy a maga hatáskörében, a mennyire csak lehet, üldözze és pusztítsa azt.

Ha a hírlapok, — miként azt lapunk is következetesen teszi — minden címzést mellőzni fognak; ha azt, kinél a betegség szimtomáit észre vesszük, okkal-móddal annak nevetséges voltára figyelmeztetjük, s ha végre általánosan bevett szokássá tesszük azt, hogy a titulusok mellőzésével, mindenkit foglalkozása, hivatala vagy mesterségével megurazunk, akkor e társadalmi problémát, ha meg nem oldjuk is teljesen, de megoldását minden bizonynyal közelebbre visszük.

Előfizetési felhívás!

Tisztelt olvasóinkhoz!

Lapunk ez év kezdetén **tizenegyedik (XI) évfolyamába** lépett.

Tíz esztendő múlt van tehát a hátunk mögött. Multunk nehéz küzdelmeire visszatekintve, talán szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy nem éltünk hiába. Városunk és vármegyénk politikai és társadalmi életében számottevő tényező gyanánt szerepeltünk.

Mi jövőre is **csak azok leszünk, a kik eddig voltunk.** Csak azt ígérhetjük, a mit eddig teljesítettünk.

— Hivass orvost.

— Nem nézed meg, mielőtt távozol?

— Ha előbb montad volna. Félek, foltot kapna ruham.

IV.

Diamantenbüth bankár termei fényárban usznak.

Isteni táncz az a keringő. Karból karba, kebelről kebelre repülni: „boldogság“!

— Isteni alak! Ki ő?

— Havasyné.

— Ahán. Mutass be neki.

— Asszonyom, a legérdemesebb embert mutatom be. Báró Korpa — sugva — befolyásos ember.

— Megtisztelve érzem magam.

— Egy tourra kérem!

— Szivesen.

— Havasy egy oszlop mellett áll. Szédül. Igen meleg van, pedig arczsine fehér nyakkendőjével vetekedik. Szeme villog, mert gyűlöli a tánczot. A szabadalmazott ölelgetést.

Diamantenbüth figyelmes házi ur. Hozzá lép, vállára üt, mosolyogva kérdi:

— Mit allsz itt, szegény barátom?

— Szegény az ördög — ordit Havasy.

— Mit értsek e sajnálkozás alatt?

— A ki hiszi. Hát Diamantenbüth a ke-lengyére két ezer forintot spendirozott.

— Az a gyapjukereskedő?

— Oh, oh!

— Hát miért?

— No, szegény Havasy.

III.

Rágalmazók. Ki boldogabb mint Havasy. Életkedv. Vigság. Házában sürgés-forgás, multság, vendégek. Rohan az idő örömben, mámorban. A merre megy: süvegelik. Ismeri a hordár, kertész, inas, levélhordó, cukrász, divatárusnő, szabó. Hivataltársai oly szivesek hozzá, mintha ő lenne a pénzügyminiszter.

Hortense a legjobb gazdasszony. Ha nincs elég pénz: nem haragszik. Van hitel! Gondos anya, dajkát tart.

Havasy irigyelt férj!

Még is azt mondják, rosszul néz ki. Nem tudják, hogy az örömben is adózni kell.

— Hogy megkopaszodott!

— Minek vakarja mindig a fejét.

— Szegény Havasy!

IV.

— Minő megtiszteltetés!

— Mennyi meghívó. Lesz bál, csak győz-

zük. A királyi tanácsos estélyt ad. Diamantenbüth bankár fényes bált, a melyben képviselve lesznek a magasabb körök.

— De mi nem megyünk a farsangon sehová, ugy-e kedves Hortense?

— Meggondolatlan óhajítás. Hogy ne mennénk? Kötelességből.

— Fel sem tűnnék elmaradásunk. Aztán tudod, hogy én nem tánczolok.

— Idősebb embereknek ez nem is illik!

— Kedves Hortense! E szó fáj.

— Nekem is. Önző vagy!

— Szerény vélemény. Azt hittem kedvemért —

— Teszek mindent. Protekció kell, különben örökké titkár maradsz. Neked a társaságokat kerülni nem szabad.

V.

Hortense igézően szép. Szeme úgy ég, mint hattyu nyakán a gyöngysor. Arczsine a hajába tűzött rózsával versenyez. Öltözéke, az izlésnek remekműve.

Havasy csodálja és — keztyűjét gombolja.

— A kis Aladár nagyon beteg.

— Vele van a dajka.

— Én aggódom.

Szolgálni fogjuk ezentúl is **hazánk függetlenségi törekvéseit, a szabadelvűség és demokrácia igazait, városunk és vármegyénk közérdekeit.**

Ebbeli buzgó törekvésünkben **buzdit bennünket a tapasztalt támogatásnak folytonosan emelkedő mértéke.**

Hazafias bizalommal reméljük, hogy **becsületos törekvéseink ezentúl még nagyobb méltánylásban fognak részesülni.**

A »Szabadság«

szerkesztősége és kiadóhivatala

UJDONSÁGOK.

— **Az artézi kút.** Dr. Tarnay Gyula alispán az artézi kút furására vonatkozó engedélyt megadta. Nincs tehát most már egyéb hátra, mint az, hogy a furást megkezdjék. A helyszíni szemlét a III-ik kerületi kulturmérnökség a múlt héten megtartotta s a műszaki terveket elkészítette. A furáshoz — mint értesültünk — még e hó folyamán hozzáfognak. Ezzel a hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy az artézi kút furásának eszméje hazánkban napról-napra nagyobb tért hódít. Gyöngyös város példája után Csány községben is megindult a mozgalom artézi kút létesítése iránt. A lakosság minden lehetőséget elkövet, hogy ezt a tervet keresztül vigye. Gyűjtőveket bocsátottak ki. Mulatságokat, hangversenyeket rendeznek e nemes célra. Hát Heves városában mi történt? Új év reggelén arra ébredtek a hevesiek, hogy az artézi kút megeredt. Megeredt s most hatalmas vizsugár lövell fel a csöből. Már be is jelentették e kellemes hírt az alispánnak. Együttal kérték az alispáni hivatalt, hogy a víz levezetése céljából küldjön ki szakértő mérnököt, mert a kifolyó víz már is járhatatlanná tett egy utcát. A kút, mint hírlik, 10—14 nap mulva teljesen készen lesz és lebontják majd az állványt, melyet új év napjára fellobozóztak a lakosok örömeikben. Bár csak mi is itt volnánk már!

— **Uj orgona.** A miskolci ev. ref. egyház Kossuth-utcai templomának új orgonáját — melyet Angster József és fia pécsi orgonaépítő cég készített — most állítják föl. Az új orgona az orgonaépítéssel legújabb technikája szerint légnymatú szerkezettel van ellátva és 20 hangzó változattal áll. A remekmű felállítása 3—4 hetet vesz igénybe, melynek eltelté után városunk közönsége a hangszerek királyának olyan példányát élvezheti, melynek messze vidéken nem lesz párja. Megemlítjük még, hogy az új orgona a Debreczeni Dániel és neje hagyatékából készült.

— **Eljegyzés.** Laczy Károly máramaroszi lakos eljegyezte Lugiak János köztisztviselőben álló polgártársunk kedves leányát, Margitot.

— **A városi zeneiskola** január 19-én délután 4 órakor a polgári és felső kereskedelmi iskola tornatermében (Kun József-utca) rendezte első házi hangversenyét, melynek műsorát alábbiakban adjuk:

1. a) *Roselli*: Adoramus te . . . b) *Arca-delt*: Ave Mária . . . Énekli a *vegyes kar*.
2. a) *Mendelssohn*: Anante cantabile. b) *Bach* Ph. E.: Solfegetto. Zongorán előadja *Sidlawer* Lenke.

3. *Clementi*: Sonata (B-dur) 2 zongorára, előadják *Szontagh* Alice és *Tóth* Anna.

4. *Reiding*: Hegedűverseny. Előadja ifj. *Lányi* Ernő, zongorán kíséri *Tóth* Anna.

5. a) *Franz*: Aus meinen grossen Schmerzen . . . b) *Weisst du noch* . . . c) *Lányi*: Oh mért oly későn? . . . Énekli *Stankovits* Danicza.

6. *Mozart*: Fantasie-sonata (a Grieg által hozzáírt második zongorával). Előadják: *Kozma* Edit és tanára.

7. a) *Bach* S. Dal „Tannhäuser“ operából. b) *Padarosi* Koessler: A dal hatalma. c) *Lányi* Fohász. Énekli a *vegyes kar*.

8. a) *Händel* Aria „Maccabeusz Judás“ból, b) *Greisinger* Magyar dal. Két hegedűn előadják: *Doman* Atur és ifj. *Lányi* E.

9. a) *Mendelssohn* Dal szöveg nélkül, b) *Schütt* Valse a leute. Zongorán előadja *Ferbstein* Berta.

10. a) *Mendelssohn* Dal szöveg nélkül (F-moll), b) *Bach* J. S. Praeludium (cismoll), c) *Seeling* Loreley. Zongorán előadja *Ferenczi* Károlyné.

11. a) *Lányi*: Egy sir, b) *Pap* Dezső: Nemes nők, igaz nők, énekli *Szabó* Piroska.

12. *Mendelssohn*: Kettős, éneklik: *Márkus* Frida és *Szabó* Piroska.

13. *Moskovski*: Lengyel tánczok: Zongorán 4 kézre előadják: *Szontagh* Alice és tanára.

14. *Tinódi S.-Lányi*: Magyar dalok, énekli a *vegyes kar*.

15. *Fáy-Pap* Dezső: Magyar tánczok, Zongorán 4 kézre előadják: *Ferenczi* K.-né és tanára.

Belépő-díj 50 fillér. A jövedelem az intézeti köny- és hangjegytár gyarapítására fordítatik.

— **Róna József Miskolcson.** Róna József szobrász, ki tudvalevőleg a Szemere-szobor készítésével van megbízva, tegnap városunkban időzött.

— **Az üzletvezetőség köréből.** A miskolci üzletvezetőségnek *Horkay* Árpád hivatalnok a gömői pályaudvarról az üzletvezetőség, III. osztályába, *Ziegler* Béla hivatalnok a gömői pályaudvarra, *Korzsinek* György hivatalnok-gyakornok S.-A.-Ujhelyről Miskolcra, *Márton* Pál hivatalnok Miskolcra, *Nyék-Ládházára*, *Haak* József hivatalnok Véghles Szalatnáról Miskolcra és *Holló* Zsigmond hivatalnok Szerencséről a gömői pályaudvarra helyeztetek át.

— **A borsodmégyei gazdasági egyesület** közgazdasági szakosztálya ma délután 2 órakor a vármegyeház nagytermében ülést tart.

— **Pályázat kórházi orvosi állásra.** A miskolci Erzsébet közkórháznál megüresedett, évi 800 korona fizetés, szabadlakás, fűtés, világítás, kiszolgálás és teljes ellátással javadalmazott egyik segédorvosi állásra hirdetett pályázat eredménytelen maradt, ez állásra a főispán most újabban pályázatot hirdet. A kérvények f. évi jan. 25 ig nyúj-dók be.

— **Névmagyarosítás.** *Kulik* Márton tanító miskolci lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „*Kerényi*“-re *Grünfeld* József miskolci lakos vezetéknévét „*Bálint*“-ra, magyarosította.

— **Sötétség.** Pirulva hegyezzük a tollat az írásra, mert bizony mintha már sokszor-sokszor irtunk volna a miskolci utcák sötétségéről. Különböznél a kérdésnél nem mi nekünk kell szégyenkeznünk, hanem a hatóságnak. Van elég oka rá. Mert már igazán kötelességmulasztás lenne, ha nem emelnék szót az ellen, hogy a mi utcáink és tereink 4 óra után állandóan olyan sötétek, mint egy többszörös illavai fegyencz multja. Éjjel, mikor a sötétség elég merész, — a városi tanács előleges engedélye nélkül —

— Minden ember sajnálatraméltó, a ki nem tud — tánczolni.

VII.

— Isteni Hortense! Remélhetek?
— Ejh, baró, hiszen alig ismerük egymást.
— A szerelem pillanat alatt támad és öl.
— Ne szorítson olyan nagyon.
— Szoritottam? Bocsánat.
— Észrevehetnék. —
— Ah!
— A dekorum. —
— Az első. Jó lenne Nizzában lemosni a farsang porát. Mit gondol?
— Nizza kedves hely, de —
A zene elhallgatott.
— Haza, haza kedves Hortense!
— Már?
— Három óra.
— A bárónak még egy tánczczal tartozom.

— Maradj neki adósa.
— Báró! adósa maradok. Ez az éj igen rövid volt. Jó reggelt!

VIII.

— Nos mit fizet a báró?
— A bálkirálynőjét elrabolta tőlünk.
— Harmincz üveg pezsgő kárpótlás.
— Ez már beszéd.

IX.

— Orvos ur segítsen!
— Mindent megtettem.
— Isteneim! Fiam, nőm!
— Betegek. Ez sokszor előfordul a házas életben. Bizzuk a természetre!
— Látod Hortensze az a táncs, az a táncz!
— Nem okozott volna semmi bajt, ha eszeveszetteen el nem rohansz velem. Nizza, vagy a halál!
Nizza, vagy a halál?
— Igen.
— Akkor csak inkább Nizza.
— Had csókoljalak meg!
— Csak addig várj, a mig Aladár jobban lesz.
— Nem lehet.

X.

Havasy izzad. Annyi sok podgyászszal járnak a nők!
A köcsi előáll, Hortense beszáll.
A dajka lelkenedve kiáltja:
— Az urfi haldoklik!
— Eredj Guszti, nézd meg.
— És te?

— Elkésem a vonatról, majd ha visszajövök!

XI.

Nizzáról azt állítják, hogy ott nem fagyott meg még senki. Szépségét, éghajlatát, lombos és árnyékos ligeteit egyaránt magasztalják. A ki nem volt még ott, oja vágy. Miért? mindenkinek más oka van. Néha azonban az okok találkoznak.

— Ah édes bárócskám, de szép ez a hely!

— Hortense, boldog vagyok!
— Itt nem zavar kíváncsi tömeg léptenyomon.

— Asszonyom, egy levél!
— Ah.
— Kitől?
— Ferjemtől.
— Ah, ugy! mit ír?
— Szerelméről.
— Ha, ha, ha!
— Ha, ha, ha!

A kacaj elnémul. A levélnek vége is volt. Nem került rá a sor.

Nizzában, ott a csendes, lombtól sűrű ligetben ilyenekre nincs idő.
Drága ott minden pillanat.

ráborulni a városra, akkor — minden nagyobb szabásu helyzetfeszítésre törekvő frázis nélkül szólva — egyenesen *közveszélyes* az utcákon járni, mert a lámpák nem tartják kötelességüknek *égni*. Miskolcz lakosai tudtunkkal nem fizetnek nyaktörési pótdótot s ezért apellálva a városi tanács hivatására, kérjük, hogy világíttasson éjjel. Nappal — mint talán köztudomásu — erre ugy sincs szükség.

— **Új fogyasztási szövetkezet.** Mint már említettük, Diósgyőrött fogyasztási szövetkezet alakult. 250 tag 7380 korona részjegyet irt alá. A napokban tartották alakuló gyűlésüket. Az igazgatóságba beválasztottak: Elnök: *Sebe Alajos ny.* tvsz. bíró. alelnök *Antal Károly*, titkár *Kenyeres Károly*, pénztáros *Szalay Lipót*, jegyző *Petrik János*, Árvay József, Fekete Lajos, Kolba Miksa, Matavovszky Árpád, Nagy Lajos, Podhorányi Antal, Schiller Adolf és K. Varga András. — Felügyelő bizottsági tagok lettek: id. Béres József, Fischer József, Kiss József, Kiss László, Konczvald Sámuel, Lahner Gyula, Masalkó Endre, Nemés Károly, Nagy Lajos, Orosz Tamás, Prunyi Imre, Schopp János, Watt Béla és Zartl László.

— **A Kossuth utcai ev. ref. templomban** az új orgona beállítása miatt mindaddig, míg a beállítás munkája tart, sem vasárnap, sem hétköznapokon nem tartatnak istentiszteletek.

— **Elhalasztott hangverseny.** Hilgerman Laura, Csillag Teréz Lányi, Ernő és Recht Sándor közreműködésével a mai napra hirdetett hangverseny közbejött akadályok miatt elhalasztatott.

— **Tűzeset.** Az elmúlt napokban a Petőfi utca 27. sz. alatti ház udvarán egy fűskamara kigyulladt és teljesen leégett. A gyorsan megjelent tűzoltóknak sikerült a tűz tovaterjedését megakadályozni.

— **Égből hullt leány.** A véletlen különös módon mentett meg tegnap a nyaktöréstől egy Széchenyi-utczán lakó cselédleányt. Vigan dudolva tisztogatta az utczei ablakot az első emeleten, de egyszerre megcsuszott és lezuhant a magasból. Szerencsére éppen abban a pillanatban haladt arra egy honvédbaka, ki nyomban előre ugrott s a másik pillanatban kitárt karjai közé hullott a leány. — Az égből haltál, babám! Ugy sincs szeretőm! — kiálltott vidáman a baka. A leány, kinek az ijedtségen kívül semmi baja sem történt, szégyenkezve futott be a házba.

— Kedvesem!
— Kedvesem és édesem!

XII.

— Csakhogy itthon vagy drága Hortense! A bú majd örültté tett. Kedves gyermekünk!
— Mi baja?
— Meghalt, a mint irtam.
— Ah, ugy! Mily kár! kár! Egyéb hír?
— Megirtam.
— Mit!
— Előléptetesemet.
— Ah, valóban!
— Örvendesz, kedvesem?
— Végtelenül!
— Nos, csókolj meg!
— Oh mily jótékony hatásu az a Nizza!
— Kedves Hortenseom!
— Boldog vagy?
— Végtelenül!

* * *

Ki hinné el, hogy ez mind igaz? Én nem. Más sem. Csak a rossz világ tud annyit mindenfélét beszélni.

A baka pedig büszke önérettel haladt tovább, de időnkint vissza-visszapillantgatott s mintha mondogta volna: Vacsoratáján ott leszek!

— **Verekedő bulgárok.** Véres verekedés színhelye volt tegnap reggel a Vay-uton levő bulgár-telep. *Tamasovics* Tódor bulgár kertész ugyanis szóváltásba elegyedett *Nedovics* Sámuel barátjával. Szót szó követett, majd tettelegességre került a sor, miközben *Tamasovics* egy vasvillával *Nedovicsot* agyba-főbe verte, s rajta oly súlyos sérülést ejtett, hogy a közkórházba kellett szállítani.

— **Megszűnt csőd.** A miskolczi kir. törvényszék, mint csődbíró *Zwillinger* Jakab miskolczi lakos ellen nyitott csődöt a tömeg végfelosztása folytán megszüntette.

— **Kérek tiz üveg pezsgőt.** Városunk egyik előkelő kávéházába magyaros atyafi állított be vasárnap éjjel. A pinczerek gyanakodva néztek végig rajta, míg a barátságatlan idegen mordul telepedett le az egyik asztal mellé. Utóbb nagyot ütött az asztalra és így szólott:

— Hé, tiz üveg pezsgőt!

A pinczér gyorsan intett a háziszolgának:

— János, dobja ki ezt az urat!

A vendég erre a kissé czélzó megjegyzésre szó nélkül fölkel a helyéről, kivett az egyik mellényzsebéből egy szárazost, a nadrágzsebéből két ötvenest és a tekintélyes bankókat szépen kitette maga elé. A pinczerek erre udvariasan hontogatni kezdtek a pezsgőket, Jean pedig, a ki az imént a barátságatlan Jánost előhívta, most mosolyogva hajol meg a vendég elé:

— Parancsol talán jeget is a nagyságos ur?

Hajnál felé megjelent a kávéházban két biztos, a kik a komor idegent szépen nyakon csipték s rövid uton elszállították a rendőrség börtönébe. És ekkor kiderült, hogy a komor idegen a pénteki hetivásáron egyszerűen eladta a társa által reabizott juhnyáját.

Felmentett kereskedők. *Polgár* és *Grosz* helybeli nagykereskedők csődbe kerülven, vétkes bukásért vád alá helyezték. Ez ügyben tegnapelőtt volt a végtárgyalás, melyen *Polgár* Samut dr. *Kürcz* Jakab és *Grosz* Józsefet *Holländer* Gusztáv védte. A törvényszék mindkét vádlottat felmentette. Az ítélet ellen a kir. ügyész felebbezett.

— **Jutalom a cselédeknek.** A földmivelésügyi m. kir. miniszter 100—100 koronát aranyban és egy-egy elismerő oklevelet adományozott Borsodmegye főispánja útján *Kozák Györgynek* Szilváson, ki 53 éve, *Révész Józsefnek* F.-Zsolczán, ki 39 éve *Demeter Jánosnak* T.-Tarjánba, ki 39 éve és *Zéler Mihálynak* Görömbölyön, ki 34 éve szolgál, mint gazdasági cseléd egy és ugyan azon helyen; továbbá *B. Nagy József* alsó-zsolczi; *Bartók Károly* bolyoki és *Tóth László János* sályi mezőgazdasági munkásoknak. A jutalomdíjak és oklevelek a napokban lesznek ünnepélyesen átadva az illetőknek az illetékes járási főszolgabírák által.

— **A tandij mint korcsma kontó.** A sz. . . . i tanító egy forintjával tartozott az ottani korcsmárosnak, kinek az 1 frtos számlájára azt üzente vissza a tanító, hogy a tandijba betudta. Az üzenet egyuttal a korcsmárosnéra hadüzenet hatásával volt, mert nyomban a tanítóhoz ment s ott annak eljárását szemtelenségnek minősítette. — De a tanító a helyett, hogy tárgyalásokba bocsátkozott volna, — megkapta a korcsmárosné szifra nagykendőjét — és azzal együtt az egész ténsasszonyt kidobta házából az udvarra, az udvarról pedig az utcára. Ekkor érkezett oda a *Samu* a korcsmárosnének első házasságából ezeltől 18 évvel született fia, ki megtámadottnak hitt anyja segélyére, esernyőt

szégezve rohant a tanítóra és három primvágást mért annak fejére, miközben a három forintot kóstált, de már vihartépett. Parazol a tanító ur fején ékeskedő kondorszörű bárány-bórsisakon megtörött, a nélkül, hogy a megtámadott „lélek idomár“ fejbubján „hegdagot“ okozott volna. Ekkor a korcsmárosné és fia *Samu*, az utca sarával dobálta a tanítót, kinek panaszára a korcsmárosné és fiát 50 frt pénzbüntetésre ítélte a bíróság. Az elítéltek az ítélet ellen felebbeztek.

— **A rendőrségről.** *Achatz* Miklós géplakatos Jósika-utczai lakásából ismeretlen tettes 140 korona értékű arany óralánczot, egy duplafedelű ezüstórát és két gyűrűt elemelt. — *Pap* Lajos miskolczi lakosnak az Avason levő 258 sz. pinczéjét, ismeretlen tettes alkuleszal felnyitotta s onnan nagyobb mennyiségű bort lopott el. — A nyomozás tolyik.

— **Alkalmi nóta.** Nagyon melege volt annak a két férfinak, a kik pénteken kocsin igyekeztek Zsolca felé. A subát le hányták magukról, egyik a lovat ütötte, a másik meg göröngyös hangon egy nótára, hogy azt mondja: „Érik már a ropogós cseresznye!“

— Érik az ördögöt — förmedt rá a másik — már hogy érne télen a ropogós cseresznye.

A másik férfi azonban csak hajtotta tovább a ropogós cseresznye éréséről való nótát.

— Hát sógor, ne óbégasson itt a fülemben vagy ha óbégatni akar, hát *téli nótát* fujjon kend.

Azt mondja a sógor, hogy ő nem fuj, mert ő nem szél, sem nem óbégat, hanem danol, azután azt danolja, a mi neki tetszik.

— No hát akkor menjen kend cseresznyét szedni, én velem egy kocsin nem jön.

És tolt a sógorát a szekéröl.

Az pedig belekapaszkodott s rövid huzakodás után mind a ketten lepottyantak a sárba.

Deres meg *Szürke* egymásra néztek, talán azt gondolták, hogy ilyen két spongyiát nem érdemes czipelni, megkapták a szekeret s futottak vele haza felé.

A két férfi azért folytatta a sárba a tárgyalást:

— Hát érik-e még a ropogós cseresznye?

— Érik hát!

— De akkor nem is gyün kend velem egy szekeren.

— Nem is mék.

— **Arverés a vasutnál.** A kézbesíthetlen és fölös árak nyilvános elárverezése a miskolcz-gömöri pályaudvar állomáson levő teheraru raktárban 1902. évi január hó 21-én délelőt 9 órakor tartatik meg.

— **Itt a farsang!** Karneval hercege, a hires házasságközvetítő csörgős sapkájával mult vasárnap Miskolczra is bevonult és ezzel megkezdődtek a táncmulatságok, a bálók. Öregnek, ifjunak nincsen ma más gondolata, mint a tánc, a multság. Bálba, multságba készül ma mindenki. Igen ám, de a ki bálba, táncmultságba akar menni, annak *finom és elegáns ruha* kell. Hol veszi ezt a mai éhínséges, pénzsűk világban? No de minden bajja van orvosság. Ott van *Szántó Mór!* Ó nála, az ő üzletében van az orvosság, a hol a *legfinomabb, lelegegánsabb báló öltönyök hallatlan olcsó árban kaphatók.* Egyik szemfüles riporterünk tanuja volt annak a jelenetnek, a midőn Miskolcz legszebb leányai s leggazdagabb menyasszony jelöltei fogadalmat tettek Karneval hercege előtt, hogy a farsang alatt csak azzal a fiatal emberrel tánczolnak szívesen, csak annak a férfinak nyujtják, kezökét a szent házasság életre, a ki a táncmultságok sima parkettjén a *Szántó Mór* üzletéből vásárolt elegáns öltönyben jelenik meg. Feltehetően Miskolcz ifjai, házasulandó férfai, sies-

setek *Szántó Mór*hoz. Ma a szerencse, a boldogság csillaga csak a *Szántó Mór elegáns öltönyeire ragyog.*

x **Gyermekek fürösztéséhez és mosdatásához** legjobb a Szabó Béla-féle szín- és illat nélküli **gyermek szappan**, a mi legfinomabb oliva és pálma olajjal készül, ennél fogva az érzékeny gyermekbőrre igen szelíden hat, azt puhítja és kipállás ellen óvja. Ezen kiváló tulajdonságánál fogva felnőttek s különösen érzékeny bőriük is nagy sikerrel használják rendes mosdó szappan gyanánt. Ez, a ma már ország-szerte s a fővárosban is igen elterjedt s kedvelt szappan, melynek darabja 25 kr., 3 drb. 70 kr. Kapható Miskolczon Szabó Béla főútczai gyógyáru és illatszer-üzletében és a következő czégeknel:

Mahr Károly, Juhász József, Weidlich Pál, Nagy Miklós, ifj. Klein testvérek, Garai József, Berzy László, Pádits Sándor üzletében.

x **Tartalékos tiszt és tiszthelyettesi egyenruhák és felszerelések legfinomabb kivitelben** jutányos árban készítenek, ugyszintén a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt egyenruhák átalakíttatnak. **Kokály Tamás** és fia ezred szabók Széchenyi-utcz a 60. (Rosenberg Gyula szőnyegáruháza mellett.)

x **Remek bál ujdonságok selymek és kelmékben és batistokban**, azonkívül nagy selyem eladás maradékokban feltűnő olcsó árakban. **Barta Jenő** divatáruházában Miskolcz.

Mulatságok.

Farsangi naptár.

- Január 18: Tiszti estély a Koronán. — A kereskedők és kereskedő ifjak hangversenynyel egybekötött tánczestélye.
- 19: Az izr. ipartestület bálja a Koronán.
- Február 1: Az ev. ref. filléregylet elite bálja a Koronán.
- 4: Az ev. ref. főgymn. ifjuságának hangversenynyel egybekötött tánczestélye a Koronán.
- 8: Az ipartestület tánczvizalma a Koronán.
- 9: A miskolczi mezőgazdák tánczvizalma a Koronán.

— **A miskolczi kereskedők és kereskedő ifjak egylete** 1902 évi január 18 án a Seper szálló nagytermében részben saját pénztára, részben az építendő Kereskedelmi kóroda javára *Feledy Boriska* urhölgy, a miskolczi nemzeti színház tagja, *Lányi Ernő* ur, zeneakadémiai igazgató, *Recht Sándor* ur zeneakadémia tanár, *Grünfeld Bertalan* és dr. *Flamm Dezső* urak szives közreműködésével hangversenynyel egybekötött zártkörű tánczvizalmat rendez. Kezdeté 8^{1/2} órakor. Család-jegy 5 korona. Személy-jegy 2 korona. Karzat-jegy 1 kor. 60 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Azok, a kik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, sziveskedjenek a rendezőséghez (Kereskedők és Kereskedő ifjak egylete) fordulni.

— **A ref. főgymn. ifjuságának tánczestélye.** A helybeli ev. ref. főgymnásium ifjusága f. évi február hó 4-én a Korona szálló emeleti nagytermében hangversenynyel egybekötött tánczestélyt rendez.

Színház, művészet.

(—f—) Gerolamo Rovetta jutalmazott drámája, „A becsstelenek” és Robertó Bracco híres színműve „Don Pietro Carussó” kedden este került színre kitűnő előadásban. *Bakó László*, kinek művészi játékát már

oly sokat dicsértük, ugy a „Becsstelenek”-ben, mint „Don Pietro Carussó”-ban nagy sikert aratott finom, átgondolt játékaival. Amabban egy fiatal, becsületes férjt, kit neje sodor a bünbe, s lesz sikkasztóvá, emebben egy öreg, részeges embert, kinek egyedüli boldogsága ártatlanok hitt leánya, játszott igazi művészettel. Lehetetlen volna megmondani, vajjon akkor volt-e nagyobb, midőn amabban megtudta, hogy hitvese becsstelen, vagy pedig akkor, midőn emebben tudomást szerzett lánya botlásáról. Méltópartnere volt *Holéczy Ilona*, ki „A becsstelenek”-ben *Moretti Elsát* érzésteljesen játszotta. *Follínuszé* (De Fornarisné), *Jónás Margit* (Teresa), *Rajz Ödön* (Orlandi), *Kalmár Gyula* (Sigismundi) és *Bogyó Zsiga* (Giovanni) kisebb szerepeikben jók voltak. Don Pietro Carussóban *Bakó László* kívül *Szarvassy Ilonát* és *Zsoltóványit* is megdicsérjük.

Szerdán a „Svihákok”-ban a közönség sokat tapsolt *Feledy Boriskának*, ki a „kis bögre” kuplé betéttel ez este is nagy hatást ért el. *Szegedy Zelma* szépen énekelt.

Csütörtökön *Makkay Emil* egyfelvonásos vigjátékával, a „Robinzonok”-kal a „Pillangó kisasszony” került színre. A korán elhunyt fiatal költő egyik szellemes és a régi görög világot parodizáló darabja a „Robinzonok”, melynek tréfás jelenetein sokat mulatott a közönség. A darab versben van írva, s a szép rimek csengése a korai véget ért poéta kiváló verseléséről tesz tanúságot. A czím-szerepet *Hetényi* és *Virág* józsi humorral játszották, *Holéczy Ilona* a görög királyleány szerepében jól festett, ugyszintén *Várady Jolánka* is. *Bogyó* a görög rendőrt igen ügyesen adta, mókáin sokat mulatott a közönség. *Latabárné*, *Rajz* megféleltek. A „Robinzonok” után színre került „Pillangó kisasszony”-ban *Feledy Boriska* gyönyörűen játszott, dalait a közönség sűrű tapsaival jutalmazta. Szép virágcsokrot is kapott. *Bogyó Yamadori* szerepében jó volt.

Tegnap este a „Szulamit” előadása *Szegedy Zelma* betegsége miatt elmaradt, helyette „Ocskay brigadéros”-t adták

*** **A színügyi bizottság ülése.** A színügyi bizottság szerdán délután 5 órakor dr. *Tarnay Gyula* vezérigazgató elnöklete alatt ülést tartott, melyen végleg megállapították, hogy a miskolczi színikerülethez tartozó 5 városban mikor tartassanak előadások. E szerint április 1-től május 10-ig Besztercebányán, május 10-től augusztus 10-ig Rimaszombatban, augusztus 10-től szeptember 10-ig Egerben, szeptember 10-től október 10-ig Losoncban és október 10-től virágvasárnapig Miskolczon tart a színidény. Ezután *Szalkay Lajos* kérvényét tárgyalták, ki a délutáni előadások engedélyezését kérte. A bizottság megbizta dr. *Tarnay Gyula* vezérigazgatót, hogy saját belátása szerint adjon időről-időre engedélyt a délutáni előadásokra.

Az ivásról.

A szőlő a legfölségesebb növények egyike s nem lehetünk elég hálával Noé apánk iránt, hogy szőlőt is vitt be a bárkába.

Ámbátor mégis. Némely lőrnél megátkozozza az ember Noét, hogy gondoskodását ennyire kiterjesztette.

Azt állítja a legenda, hogy midőn Noé a szőlőt a bárkába vitte, a sátán ekkép szólt neki: „Ha csak egy serleggel iszol ennek a levélből: jó kedved lesz s ártatlan leszel mint egy bárány; ha két serleggel iszol: bátor leszel és erős, mint oroszán; ha pedig többet iszol: hasonló leszel a disznókhöz, a kik a sárban hemperegnek.”

Szegény Noé! Mindjárt a végén kezdte, csak az volt a szerencséje, hogy nem Enge-lféle bort ivott, mert tüzre tette volna az utolsó szőlőtőkét.

Szólt bölcsen Dávid király, mikor így kiáltott fel: „mi lenne az élet, ha bor nem volna!”

Még Jézus is méltányolhatta ezt a mondat, mert a kanai menyegzőben a vizet ő is borra változtatta; sőt majdnem kétezer év multával is az urvacsorának a jelképe a kenyér és a bor.

Az igaz, hogy kenyeret egyedül csak a hívők kapnak, a papok pedig bort is. Abban is van egy parányi igazság, hogy némely pap vizet prédikál és bort iszik.

Ismerek egy ide való jó barátomat, a ki egy átlumpolt éj után, uszás közben beleveszett volna a Sajó vizébe, ha — *tele nem lett volna borral.*

Az igaz, hogy a bor és víz régen ellenséges viszonyban állanak egymással.

A királyok és az igazi nagy ivók abban különböznek egymástól, hogy a királyok a bibort vállukon viselik, a nagy ivók pedig — *orrukon.*

Néha az ember megissza az eszét; pedig ez a legnagyobb bizonyíték, hogy van esze az illetőnek.

Egy derék kapitány, a ki sűrűn szeretett a kancsó fenekére tekinteni, borozás előtt így intette katonáit: „Ne teljesítetek parancsot, ha be lesztek rugva.”

A borivók kétfélek: a kik fizetnek, vagy nem fizetnek.

Ez utóbbiak a rosszabb fajtájuk közé tartoznak: mert rendszerint többet isznak.

A régi időben csak azoknak hiteleztek, a kik mint ujonczok léptek az ivók táborába, bizonyára azzal a gondolattal, hogy *ugy is* megjön a pénz.

A görögök már a legrégibb időben ismerték a bort. Magyarországon tul a Dunán a rómaiak honosították meg.

Tokaj vidékére később került a sor, még később plántált szőlő ültetvényeket a Tisza-Duna köze s Árva vármegyének, — míg világhírű boralesz, — legalább pár ezred évig kell várni.

Legtöbb bort isznak a papoknál és kolostorokban; a *legkevesebbet korcsmákban.*

Egyik külföldi államban a behozott borra nagy adó volt vetve. A kolostorbéli barátok, hogy ne kelljen a nagy adót fizetni, — keresztül mentek a vámvonalon s ott az utolsó cseppig megitták a drága nedűt, de még is bevitték a vámvonalon, csak hogy — *adómentesen, — a hasukban.*

Nekem volt egy ősom, a ki az urbárium alatt urasági dézsmáló volt.

Egyik megyei tisztviselőnk nagyapjánál történt, hogy a gazda a dézsmálót megakarta borral kínálni. Igen ám, csak hogy se pohár, se kancsó nem volt kéznél, csak a *fertályos*. Kapta magát az öreg; tele eresztette a fertályost s addig le se vette a szájáról még egy csepp volt benne. Azt mondják, hogy ugyan az nap ezt a viczcet még egyszer megcsinálta.

A berugott ember haragszik, ha valaki részeg állapotban a földről felemeli.

Egyszer egy gazdag mágnás együtt ivott a komornyikjával s késő éjjel átkozottul becsudálkozott állapotban haza térve: *egy ágyba.*

feküdtek. A komornyik egyszer megszólal: Gróf ur! valaki fekszik az ágyban mellettem. „Dobd ki a gazembert“, válaszolt a tök józan gróf.

Berugott állapotban az embernek különös gondolatai vannak. Hallottam elbeszélni, hogy egy sárga földig készített ember az egész házat az ablakon akarta kidobni.

Ma napság már berugni is alig lehet. Nincs pénz és nincs igazi bor.

Az előbbin még korrigál valamilyen hitel, de az utóbbin nincs segítség. Pedig: „A bor hamisító alávalóbb a váltóhamisítónál.“

Mindhiába! Bor és váltóhamisítók voltak és lesznek.

Nyilt-tér.

Utazáskor felette alkalmas!

Rövid használat után nélkülözhetlen.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva!
(Bizonyítvány Bécs, 1887. Jul. 3)

Kalodont

Nélkülözhetetlen Fogcréme

A fogak tisztításához a szájvizek nem elegendők. A foghúson állandóan képződő ártalmas anyagok csakis mechanikai tisztítás által egy üdítő és antiszeptikus hatással bíró „Kalodont“ fogtisztítószerszerrel távolíthatók el, mely az összes művelt államokban a legkitünőbb szernek bizonyult.

Értesítés.

Miskolcz város képviselő testületi közgyűlése folyó évi január hó 7-ik napján tartott ülésében 3 sz. a. elhatározta, hogy a Népkeretben a kor igényeinek megfelelő végalmi helyiséget emel, annak czéljaira — Bethlenfalvy István féle telekből — 3350 négyszögöl területet vásárol az építési és terület szerzési 67040 koronát kitevő költségének 17040 koronára rugó fedezetlen részét az egyes apró földek eladási és kisajátítási árából befolyt, a városi pénztárban 80 f. sz. a. letétként őrzött 34.903 korona 49 fillér összegből veszi át.

Ezen határozatot — a községi törvény 113 paragrafusához képest — folyó évi január hó 10-től február hó 9-éig — bezárólag — azzal az értesítéssel tesszük ki 30 napi közszemlére, a v. közigazgatási igazgatói hivatalba, hogy ellene, a jelzett határ idő alatt bárki felebbezést adhat be,

Kelt Miskolcz város képviselő testületének 1902. évi január hó 7-én tartott rendes közgyűléséről.
Pallaghy, h. polgármester. Dr. Kun József, v. főjegyző.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter urnak 52211/885. sz. rendelete értelmében az iparhatósági megbízottak évenkénti választásánál választó minden, az illető városban vagy községben lakó iparos (kereskedő), kinek neve a választók névjegyzékében bennfoglaltatik; választható pedig ezek közül Miskolcz város területére az, ki az 1901. év folyamán 30 korona III-ad osztályu keresetadót fizetett.

A választásra ekként jogosított iparosok és kereskedők névsora összeállítván, erről az érdekeltek azon felhívással értesítetnek, hogy azt f. évi január hó 6-tól ugyanezen hónap 13-ig bezárólag terjedő 8 nap alatt a v. közigazgatási igazgatói hivatalban megtekinthetik s amennyiben a névsorból egyesek kimaradtak volna, ugyanakkor jogosultságok igazolásáért mellett a névsorba való felvételüket kérhetik.

Miskolcz, 1902. január hó 4-én.

A városi tanács, mint I. fokú iparhatóság.

Pallaghy, v. első tanácsnok, h. polgármester.

A vonatok **indulnak** Miskolcztól
A tiszai pályaudvarról.

Nap szaka	Óra	Percz	A vonat neve	H o v á ?
Éjjel	12	54	sz. v.	Budapestre
	2	15	sz. v.	Kassára
	2	37	gy. v.	Budapestre jun. 15-től
	2	47	sz. v.	Budapestre
	3	24	sz. v.	Ujhelybe s Debreczenbe
	3	37	sz. v.	Bánrévére göm. p. u.
Délután	3	45	sz. v.	Kassára
	6	29	v. v.	Tornára göm. p. u.
	6	53	sz. v.	Fülekre göm. p. u.
	9	38	gy. v.	Budapestre
	11	12	sz. v.	Fülekre
	11	05	gy. v.	Ujhelybe
Este	11	17	gy. v.	Kassára
	12	45	sz. v.	Budapestre
	1	04	sz. v.	Kassára
	1	37	sz. v.	Ujhelybe
	2	12	v. v.	Tornára göm. p. u.
	3	11	sz. v.	Budapestre
Este	3	26	sz. v.	Fülekre
	3	31	sz. v.	Budapestre
	3	36	sz. v.	Debreczenbe
	6	02	gy. v.	Budapestre
	6	30	gy. v.	Ujhelybe
	6	37	gy. v.	Kassára
6	57	sz. v.	Fülekre	

Több ezer Riparia Portalis alangban ojtott

gyökeres zöld ojtvány

ügyszintén telepítéshez alkalmas

gyökeres Riparia Portalis
leszállított áron eladó.

Czim: Prázai János, Mélyvölgy-utca Miskolcz.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító társaság.

A világ **legnagyobb** és **leggazdagabb** biztosító társasága.

Vagyon 1900. december 31-én Biztosítási állomány 1900. decz. 31-én

1,687,840,168.45 frank **5,914,496,829.12 frank**

Felvilágosítással szolgál

Magyarországi vezérigazgatóság: Budapest, IV., Károly-körút 26.

és a borsodmegyei főügynökség:

Edelstein Aladár

Miskolcz, Széchenyi-utca.

Hirdetmény.

A
MISKOLCZI KÖLCSÖNÖS ÖNSEGÉLYZŐ
HIITELSZÖVETKEZETNÉL

az ujabban módosított alapszabályok értelmében a folyó üzleti évtől kezdve **100 kor. értékű részjegyek** jegyezhetők.

Ezen részjegyek havi 4 koronás részletekben fizethetők be. Mig a részjegy teljesen befizetve nincsen, addig a befizetett összeg után 4 százalék kamatjövdelem jár; a teljesen befizetett részjegy után azonban az évi üzleteredménynek megfelelő haszonjutalék fizettetik ki minden év befejeztével a közgyűlés után.

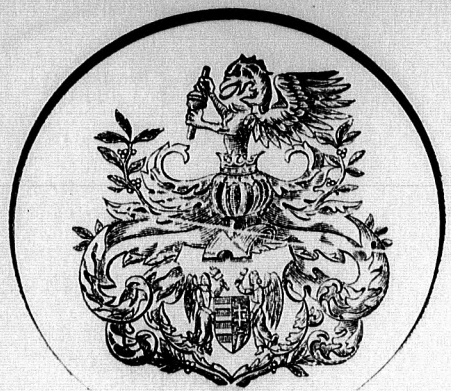
A részjegytulajdonos minden egyes részjegy után **100 kor.** kölcsönre tarthat igényt. Beiratási díj minden részjegyre 1 korona.

Aki folyó évi január hó 15-ig teljesen befizeti részjegye összegét, az a folyó üzleti év **egész jutalékában** részesül.

Miskolcz, 1901 december 31.

Az igazgatóság.

SZELÉNYI és TÁRSA Miskolcz

Farsangi idényre

ajánljuk

a legdivatosabb anyagokkal

dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁNKAT

meghívók,

tánczrendek,

belépő-jegyek,

eljegyzési értesítések,

esküvői meghívók

elkészítésére.

Széchenyi-utca 34. szám.

Könyvnyomda ≈

≈ **Könyvkötészet**

Doboz-gyár ≈

Pontos kiszolgálás. ~ Elegáns kiállítás.

Könyv- és hírlap-kiadó vállalat.

A „SZABADSÁG” kiadó-hivatala.